

Onderwijs en Examenprogramma cohort 2025

Informatie voor studenten van de opleiding

<i>Servicemedewerker gebouwen</i>
<i>Niveau 2</i>
<i>BBL</i>
<i>Crebonummer kwalificatie: 25792</i>



MBO

Krea bo futuro

Inhoudsopgave

1. Welkom op MBO Bonaire	4
2. Algemene informatie.....	5
2.1 Hoe ziet een MBO opleiding op MBO Bonaire eruit?	5
2.2 Begeleiding op MBO Bonaire	7
3. Opleidingsinformatie Servicemedewerker gebouwen	8
3.1 Algemeen opleidingsoverzicht.....	8
4. Het onderwijsprogramma	10
4.1 Onderwijsprogramma (leerjaar 1).....	10
4.1 Onderwijsprogramma (leerjaar 2).....	11
4.2 Lessentabel en uren van jouw opleiding	12
5. Ontwikkelingsgericht toetsplan	14
6. Studietoetsadvies en overgangstoetsadvies.....	17
6.1 Studietoetsadvies	17
6.2 Overgangstoetsnormen	18
7. Diploma eisen en Examenprogramma	19
7.1 Wettelijke eisen voor het MBO diploma	19
7.2 Uitwerking wettelijke eisen voor diplomering in beslissing voor dit examenplan	19
7.3 Examenplan: Overzicht examenonderdelen	20
7.3.1 Beroepsgerichte examenonderdelen.....	20
7.3.2 Examenonderdelen generieke eisen voor taal en rekenen	21
7.3.3 Onderdelen Loopbaan en Burgerschap	23
7.3.4 Beroepspraktijkvorming (bpv)	23
7.3.5 Keuzedelen	24
8. Belangrijke informatie over examens	26
8.1 Examenreglement	26
8.2 Herkansingen	26
8.3 Aangepaste examens.....	26
8.4 Vrijstellingen	26

Vastgesteld op 1 augustus 2025

door de examencommissie

namens het Bevoegd Gezag van MBO Bonaire

1. Welkom op MBO Bonaire

Dit is de onderwijs- en examenregeling (OER) van jouw opleiding. Dit OER is leidend voor jouw opleiding op MBO Bonaire. In dit OER vind je zowel algemene informatie over het MBO als specifieke informatie over jouw opleiding. In de algemene informatie lees je hoe opleidingen op het MBO Bonaire in elkaar zitten, op welke manier jij als student begeleid wordt bij ons en bij wie je terecht kunt met vragen.

In de opleidingsinformatie vind je informatie over het programma van jouw opleiding. Alle leeractiviteiten die er tijdens jouw opleiding worden aangeboden vind je in het onderwijsprogramma, een overzicht van alle toetsen, vind je in het toetsplan en een overzicht van alle examens vind je in het examenplan. In het examenplan staat ook welke examens meetellen voor jouw diploma.

Dit OER blijft jouw hele opleiding geldig. Indien er wijzigingen zijn in dit OER wordt je op tijd geïnformeerd door de opleiding. De meest actuele versie van het OER van jouw opleiding kun je vinden op www.mbobonaire.com.

2. Algemene informatie

2.1 Hoe ziet een MBO opleiding op MBO Bonaire eruit?

Een MBO opleiding op MBO Bonaire heeft de volgende onderdelen:

- Theorie- en praktijklessen over het beroep
- Stage (dit noemen we in het MBO BPV of beroepspraktijkvorming)
- Keuzedelen over het beroep, speciale vaardigheden, taal en/of culturele context
- Loopbaan en burgerschap
- Nederlands
- Rekenen
- Engels (niet bij alle opleidingen verplicht)
- Andere talen (niet bij alle opleidingen verplicht)

De theorie- en praktijklessen over het beroep

De lessen op school gaan over de theorie en praktijk van jouw toekomstige beroep. Je krijgt verschillende vakken waarbij je niet alleen uit boeken leert, maar ook oefent in de praktijk. De theorie en de praktijklessen worden gegeven op school, maar vinden ook plaats buiten de school. Je gaat bijvoorbeeld op excursie of krijgt les op een bedrijfslocatie. Voor de meeste vakken moet je ook huiswerk maken en zelfstandig oefenen.

De stage (BPV)

De stage is voor het mbo heel belangrijk. Op de stage leer je werken in een bedrijf of organisatie, leren door te doen. Je wordt daarbij geholpen door een begeleider op de stageplek en een begeleider vanuit school. In het BPV handboek van je opleiding vind je alle informatie over jouw BPV.

Keuzedelen

Iedere mbo student volgt ook keuzedelen tijdens de opleiding. Hierin leer je speciale vaardigheden voor jouw beroep. Een keuzedeel kan (deels) op school, in de stage of als huiswerk gegeven worden.

Voor niveau 2: minimaal 480 studiebelastingsuren

Voor jouw opleiding is er een aantal keuzedelen vastgesteld. Soms wisselt het aanbod nog. Het kan ook voorkomen dat jouw opleiding afwijkt van de keuzedeelverplichting door tijd te besteden aan onderwijs in het kader van persoonlijke, culturele of levensbeschouwelijke vorming.

In de tabellen bij 4.1 'Het onderwijsprogramma' zie je bij het onderdeel 'Keuzedelen' welke er wanneer worden aangeboden en welke keuzes je kunt maken. Bij 7.3.5 vind je de examenplannen voor de keuzedelen waar ook alle werkprocessen benoemd worden. Je maakt jouw keuze bij de start van de opleiding in de eerste periode.

Je kunt kiezen uit deze twee combinaties van keuzedelen¹:

A:

1. Ondernemend gedrag
2. Engels A1/A2 in het beroep

B:

1. Ondernemend gedrag
2. Duurzaamheid in het beroep B

¹ We proberen met ons aanbod van keuzedelen zo goed mogelijk in te spelen op de behoefte van de arbeidsmarkt en onze studenten. Het aanbod van keuzedelen kan hierdoor gewijzigd worden. Uiteraard word je hierover tijdig geïnformeerd door school.

Loopbaan en burgerschap

Tijdens je opleiding volg je ook loopbaan en burgerschap: je krijgt daarin, net als bij andere vakken lessen, toetsen/opdrachten en het telt mee voor je diploma.

Bij LOB gaan de lessen over: jouw kwaliteiten, motivatie en toekomstwensen, het plannen van je loopbaan, het vinden van een passende baan of een vervolgopleiding en het uitbreiden en onderhouden van je netwerk.

Bij burgerschap leer je hoe je actief deel kunt uitmaken van de Bonairiaanse samenleving. Je werkt bij burgerschap aan vier dimensies: politiek-juridisch, economisch, maatschappelijk & sociaal en vitaliteit. Je kunt voor LOB en Burgerschap toetsen en opdrachten krijgen die meetellen voor een cijfer. Als student moet je voldoen aan de inspanningsverplichting die de opleiding hiervoor heeft gesteld. Er zijn geen aparte examens, maar je krijgt wel een eindbeoordeling.

Nederlands

In het eerste leerjaar begin je altijd met een test om je niveau te bepalen. Je werkt daarna bij Nederlands aan alle taalvaardigheden (lezen, luisteren, schrijven, spreken, gesprekken voeren) op het niveau dat bij je past. Je krijgt regelmatig oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en verderop in je opleiding maak je ook examens.

Het uitgangspunt is dat je op het niveau van je opleiding examen doet.

Op het MBO Bonaire gelden de volgende niveaus:

- Op niveau 2 doe je examen op niveau 1F of 2F
- Op niveau 3 doe je examen op niveau 2F
- Op niveau 4 doe je examen op niveau 3F

Rekenen

In het eerste leerjaar begin je altijd met een test om je niveau te bepalen. Je werkt daarna bij Rekenen aan alle vaardigheden uit de vijf domeinen. Je krijgt regelmatig oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en verderop in je opleiding maak je ook examens.

Het uitgangspunt is dat je op het niveau van je opleiding examen doet.

Hieronder zie je de vijf **domeinen**, elk op het bijbehorende mbo **niveau 2, 3 of 4**

- Grootheden en eenheden;
- Oriëntatie in de twee- en driedimensionale wereld;
- Verhoudingen herkennen en gebruiken;
- Procenten gebruiken;
- Omgaan met kwantitatieve informatie.

Engels bij opleidingen op niveau 4

Binnen alle niveau 4 opleidingen is Engels een generiek vak. Tijdens de lessen werk je aan alle taalvaardigheden (lezen, luisteren, schrijven, spreken, gesprekken voeren). Ook voor Engels krijg je oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en examens.

Beroepsgerichte talen of rekenen

Naast de generieke lessen krijg je soms te maken met beroepsgericht taal of rekenen. Dit verschilt per opleiding. Het kan drie dingen betekenen:

- Een extra taal die je moet leren om je beroep goed te kunnen doen.
- Beroepshandelingen die je in een andere taal moet kunnen uitvoeren.
- Een hoger niveau voor taal en/of rekenen omdat het nodig is voor je beroep.

Leuk, maar hoe zit het nu voor mijn opleiding?

Blader snel door om te ontdekken hoe jouw opleiding in elkaar zit. Ben je nieuwsgierig welke vakken je krijgt en hoe de lesuren verdeeld zijn? Blader dan snel door naar Hoofdstuk 4 Het onderwijsprogramma.

2.2 Begeleiding op MBO Bonaire

In de opleiding is er persoonlijke aandacht en begeleiding voor jou. De opleiding en daarmee dus jouw loopbaan begint al bij de intake. Je doorloopt een intake en je krijgt een studieloopbaanbegeleider (SLB'er). De SLB'er is jouw mentor. Hij of zij begeleidt je tijdens je opleiding en kijkt samen met jou steeds opnieuw naar jouw kwaliteiten, je wensen en je mogelijkheden voor persoonlijke en professionele ontwikkeling. Voor studenten die extra ondersteuning nodig hebben, hebben we extra begeleiding. Bijvoorbeeld bij persoonlijke vragen, studievvaardigheden of extra ondersteuning bij taal/rekenen. Hiervoor kun je in contact komen met het supportteam. Wat het meest geschikt is voor jou zoeken we samen uit. Bij je SLB'er kun je meer informatie hierover vragen.

3. Opleidingsinformatie Servicemedewerker gebouwen

3.1 Algemeen opleidingsoverzicht

In onderstaand schema vind je het algemeen opleidingsoverzicht. Hierin zie je in vogelvlucht op wat voor soort MBO opleiding je zit.

Je vindt hierin onder andere de belangrijkste informatie uit het kwalificatiedossier (in het kwalificatiedossier zijn de eisen voor jouw opleiding landelijk bepaald. Je kunt het hele kwalificatiedossier van jouw opleiding vinden op <http://kwalificaties.s-bb.nl/>.) Afkortingen: *B=Basis*, *P=Profiel*, *K=Kerntaak*, *W=Werkproces*

Dossier	Onderhoud- en verbouwbedrijf
Crebocode dossier	23315
Versie dossier	Dossiers augustus 2022
Kwalificatie	Servicemedewerker gebouwen (Niveau 2)
Kwalificatie vanaf	1 augustus 2022
Crebocode kwalificatie	25792

Basisdeel Kerntaak 1:	- B1-K1-W1: Voorbereiden van opnamewerkzaamheden - B1-K1-W2: Opnemen situatie ter plaatse
Opnemen en vaststellen van werkzaamheden	

Basisdeel Kerntaak 2:	- B1-K2-W1: Verrichten van (onderhouds) werkzaamheden aan technische installatie, gebouwonderdelen e omgeving - B1-K2-W2: Opsporen van elektrotechnische en werktuigkundige storingen en bouwkundige gebreken - B1-K2-W3: Geschikt maken gebouw(onder) deel voor uit te voeren werk - B1-K2-W4: Verrichten van preventief onderhoud aan elektrotechnische en werktuigkundige installatie - B1-K2-W5: Verrichten van preventief onderhoud aan gebouwen, interieur en terrein - B1-K2-W6: Verhelpen van elektrotechnische en werktuigkundige storingen - B1-K2-W7: Verhelpen van bouwkundige gebreken - B1-K2-W8: Verrichten van modificaties aan elektrotechnische en werktuigkundige installaties - B1-K2-W9: Verrichten van modificaties aan gebouw, interieur en terrein - B1-K2-W10: Afronden van (onderhouden) werkzaamheden aan technische installatie, gebouw (onder) delen en omgeving
Verrichten van (onderhouds) werkzaamheden aan technische installatie, (gebouw)onderdelen en omgeving	

Leerweg:	BBL
Instructietaal:	Nederlands
Studielast:	3200 klokuren (2 jaar)
Instroomrechten:	De instroomrechten voor de opleidingen op MBO Bonaire zijn als volgt: Opleidingen niveau 2: Minimaal diploma VMBO basis of een diploma MBO 1 Opleidingen niveau 3: Minimaal diploma VMBO kader, overgangsbewijs van HAVO 3 naar 4 of diploma MBO niveau 2 met minimaal <i>gemiddeld</i> voldoende op alle onderdelen talen/rekenen op 1F Opleidingen niveau 4: Voor een reguliere niveau 4: Minimaal diploma VMBO kader, overgangsbewijs van HAVO 3 naar 4 of diploma MBO 3 waarbij geldt: niet lager dan 1F op <i>alle</i> onderdelen talen/rekenen Voor een versnelde niveau 4: minimaal <i>gemiddeld</i> voldoende op alle onderdelen talen/rekenen 2F. Aanvullende eis voor aanmelding BBL een arbeidscontract bij een erkende werkplek met gecertificeerde leermeester en minimaal 16 klokuren per week BPV.
Wettelijk kader:	Voor het Middelbaar beroepsonderwijs in Caribisch Nederland geldt de WEB BES.

4. Het onderwijsprogramma

Op MBO Bonaire is het schooljaar verdeeld in 4 lesperiodes van 9 of 10 weken. Tijdens iedere lesperiode krijg je les in verschillende vakken en thema's en/of ga je op stage (BPV.) In het onderwijsprogramma hieronder zie je hoe de opleiding is opgebouwd. En in de lessentabel daarna kun je zien hoeveel uren les er gepland zijn per vak.

Het onderwijsprogramma en de lessentabel kunnen tijdens jouw opleiding wijzigen. Indien er een wijziging is wordt je hier tijdig over geïnformeerd.

4.1 Onderwijsprogramma (leerjaar 1)

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Beroepsgericht (Theorie en praktijk) - Kennismaking - Handgereedschappen 1,2,3 - Elektrisch en pneumatisch gereedschap (veiligheid) - Werkplaatsmachines - Hout en houtbewerking - Werktuigbouwkundig / bouwkundig tekeningelezen	Beroepsgericht (Theorie en praktijk) - Bewerking en buigen buis - Basisschakelingen en symbolen 1 en 2 - Draadtrekken en lassen maken - Centraal dozensysteem - Hulpstukken buisinstallatie - Kabel bewerken en installeren	Beroepsgericht (Theorie en praktijk) - Metselen - Stukadoors - Tegels en tegelzetten - Schilderen - Elektrotechnisch tekening lezen - Grootheden in de elektrotechniek - Platte buissystemen - Verlichtingstoestellen - Meten en meetinstrumenten	Beroepspraktijkvorming - Bewerken koperen buis - Buigen van koperen en dunwandige stalen buis - Verwarmingsinstallatie (airco) - Lassen met elektrodes - Opwekken, distr. En opslag van elektr. Energie
Beroepspraktijkvorming BPV: 2 dagen stage - Reflectie BPV <i>Werkprocessen:</i> B1-K2-W3, B1-K2-W4, B1-K2-W5 B1-K2-W9 B1-K1-W1, B1-K1-W2, B1-K2-W1&10	Beroepspraktijkvorming BPV: 2 dagen stage - Reflectie BPV <i>Werkprocessen:</i> B1-K2-W2, B1-K2-W6, B1-K2-W7 B1-K2-W8 B1-K1-W1, B1-K1-W2, B1-K2-W1&10, B1-K1-W5	Beroepspraktijkvorming BPV: 2 dagen stage - Reflectie BPV <i>Werkprocessen:</i> B1-K2-W2, B1-K2-W3, B1-K2-W4, B1-K2-W5, B1-K2-W6, B1-K2-W7. B1-K2-W8, B1-K2-W9 B1-K1-W1, B1-K1-W2, B1-K2-W1&10	Beroepspraktijkvorming BPV: 2 dagen stage - Reflectie BPV <i>Werkprocessen:</i> B1-K2-W2, B1-K2-W3, B1-K2-W4, B1-K2-W5, B1-K2-W6, B1-K2-W7. B1-K2-W8, B1-K2-W9 B1-K1-W1, B1-K1-W2, B1-K2-W1&10
Keuzedelen - Ondernemend Gedrag	Keuzedelen - Ondernemend Gedrag	Keuzedelen - Ondernemend Gedrag	Keuzedelen
Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen Burgerschap SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB

4.1 Onderwijsprogramma (leerjaar 2)

Periode 5	Periode 6	Periode 7	Periode 8
Beroepsgericht (Theorie en praktijk) -Bewerken Wavin Smartfix (leidingen) -Wanden en behangen drywall -Ramen en deuren politie keurmerk -Beton- en houtrot reparatie	Beroepsgericht (Theorie en praktijk) -Magnetisme en inductie -Aarding en bliksembeveiliging -Project Toiletruime -Project badkamer / Douche ruimte	Beroepsgericht (Theorie en praktijk) -Daken en goten -Zink bewerken -Zacht zolderen -Knellen en persen -Drinkwater installaties -Sanitaire installaties -Project Keuken en Bijkeuken	Beroepsgericht (Theorie en praktijk) - Examentraining SMGI - Examentraining SMGB - Examentraining SMGE
Beroepspraktijkvorming	Beroepspraktijkvorming	Beroepspraktijkvorming	Beroepspraktijkvorming
BPV: 2 dagen stage -Reflectie BPV	BPV: 2 dagen stage -Reflectie BPV	BPV: 2 dagen stage -Reflectie BPV	BPV: 2 dagen stage -Reflectie BPV
<i>Werkprocessen:</i> B1-K2-W3,B1-K2-W4,B1-K2-W5 B1-K2-W9 B1-K1-W1,B1-K1-W2, B1-K2-W1&10	<i>Werkprocessen:</i> B1-K2-W2,B1-K2-W3,B1-K2-W4, B1-K2-W5,B1-K2-W6,B1-K2-W7. B1-K2-W8,B1-K2-W9 B1-K1-W1,B1-K1-W2, B1-K2-W1&10	<i>Werkprocessen:</i> B1-K2-W2,B1-K2-W3,B1-K2-W4, B1-K2-W5,B1-K2-W6,B1-K2-W7. B1-K2-W8,B1-K2-W9 B1-K1-W1,B1-K1-W2, B1-K2-W1&10	<i>Werkprocessen:</i> B1-K2-W2,B1-K2-W3,B1-K2-W4, B1-K2-W5,B1-K2-W6,B1-K2-W7. B1-K2-W8,B1-K2-W9 B1-K1-W1,B1-K1-W2, B1-K2-W1&10
Keuzedelen -Engels A1/A2 óf Duurzaam in het beroep B	Keuzedelen -Engels A1/A2 óf Duurzaam in het beroep	Keuzedelen -Engels A1/A2 óf Duurzaam in het beroep B	Keuzedelen -Engels A1/A2 óf Duurzaam in het beroep B
Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB

4.2 Lessentabel en uren van jouw opleiding

Service Medewerker gebouwen BBL								
	Jaar 1 (25-26)				Jaar 2 (26-27)			
Periode:	1	2	3	4	5	6	7	8
Generieke Vakken								
Nederlands	2	2	2	2	2	2	2	2
Rekenen	1	1	1	1	1	1	1	1
Burgerschap			1					
ICT								
SLB	1	1	1	1	1	1	1	1
Beroepsgerichte Vakken								
SMG Bouw	4	4	4	4	4	4	4	4
SMG Installatie	2	2	2	2	2	2	2	2
SMG Elektro	2	2	2	2	2	2	2	2
BPV (<i>klokuren</i>)	16	16	16	16	16	16	16	16
Keuzedeel 1 Ondernemend gedrag N1/2	1	1	1	1	1	1	1	1
Keuzedeel 2 Engels A1/A2 of Duurzaam in berope B					2	2	2	2
Aantal weken	9	10	9	9	9	10	9	9
Generieke vakken per week	4	4	5	4	4	4	4	4
Beroepsgerichte vakken per week	8	8	8	8	8	8	8	8
Keuzedelen	1	1	1	1	3	3	3	3
Totaal lesuren per week	13	13	14	13	15	15	15	15
Totaal (<i>klokuren</i>) BPV per week	16	16	16	16	16	16	16	16
Totaal lesuren per periode	117	130	126	117	135	150	135	135
Totaal <i>klokuren</i> per periode	88	98	95	88	101	113	101	101

	Jaar 1	Jaar 2
Begeleide uren op school (BOT)	368	416
BPV	610	610
Totaal begeleide uren	978	1026
Onbegeleide uren (Zelfstandig)	623	574
Totaal per jaar	1600	1600
Totaal opleiding	3200	

Om je diploma te behalen moet je voldoende uren maken op school en op de stage en daarnaast doe je regelmatig huiswerk. In de tabel zie je het daarom totaal aantal uren voor jouw opleiding.

BOT: dit is de begeleide onderwijstijd op school (de uren voor lessen, toetsen, examens)
BPV: dit is de tijd voor de verschillende stages
Zelfstandig: dit is de tijd die je zelfstandig besteedt aan huiswerk en leren.
Totaal: dit is alle tijd van BOT, BPV en zelfstandig werken bij elkaar opgeteld.

5. Ontwikkelingsgericht toetsplan

Iedere periode krijg je een of meerdere toetsen die horen bij de vakken waarin je les krijgt. De resultaten die je behaalt voor deze toetsen wegen mee voor de overgang naar het volgende leerjaar en bereiden je voor op de examens. Hieronder zie je per leerjaar welke toetsen je krijgt en wat de weging is voor de overgang naar het volgende leerjaar.

Toetsplan Leerjaar 1								
Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	We- ging	Resul- taat	Herkansbaar?
SMGI	1	Gereedschappen	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	1	Theorietoets 1	Theorie	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Lekkage kraan	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	2	Theorietoets 2	Theorie	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Bewerken koperen buis en buigen	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	4	Theorietoets 2	Theorie	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	Gemiddelde Leerjaar 1							
SMGB	1	Schilderen deur	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	1	Tek.Lezen/Houtverbinding/Schilderen	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	2	Metselen en stuken	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	3	Tegels en tegels zetten	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	4	Wand betegelen	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	Gemiddelde Leerjaar 1							
SMGE	1	Basisschakeling 1+2	Praktijk	n.b.t	School	1	Cijfer	Ja
	1	Basisschakeling 1+2	Theorie	60min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Metten en meetinstrumenten	Praktijk	n.b.t	School	1	Cijfer	Ja
	2	Grootheden in de elektrotechniek	Theorie	60min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Verleggen electriciteitsleiding	Praktijk	n.b.t	School	1	Cijfer	Ja
	4	Opwekken distributie en opslag Energie	Theorie	60min	School	1	Cijfer	Ja
	Gemiddelde Leerjaar 1							
NED 1F	1	Praktijkopdracht vloggen 1	Opdracht	90 min	School	1	V/NV	Ja
	2	Eindtoets Lezen	Schriftelijk	60 min	School	1	V/NV	Ja
	2	Eindtoets Luisteren	Schriftelijk	60 min	School	1	V/NV	Ja
	3	Praktijkopdracht 1	Opdracht	60 min	School	1	V/NV	Ja

NED 2F	3	Eindtoets Taalverzorging	Schriftelijk	60 min	School	1	V/NV	Ja
	4	Praktijkopdracht 1	Opdracht	90 min	School	1	V/NV	Ja
	1	Eindtoets Spreken	Mondeling	10 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Eindtoets Lezen	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Praktijkopdracht	Opdracht	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Eindtoets Taalverzorging	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Eindtoets Luisteren	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
		Gemiddelde Leerjaar 1						
REK	1	Ondersteunende Vaardigh	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Toets verhouding	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Toets procent	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
BUR	3	Blok BBL	Schriftelijk	P3	School	1	B/NB	Ja
K-OND	1	PO en EOND	Mondeling	P1	School	1	O/V/G	Ja
	2	A&O en IN	Schriftelijk	P2	School	1	O/V/G	Ja
	3	HBEO en P&O	Mondeling	P3	School	1	O/V/G	Ja
BPV	1,2,3 en 4	BPV-opdrachten	Praktijk	P1,2,3,4	Bedrijf	1	B/NB	Ja
SLB	1	Voortgang	Praktijk	P1	School	1	O/V/G	n.v.t.
	2	Studieadvies	Praktijk	P2	School	1	N/V/G	n.v.t.
	3	Voortgang	Praktijk	P3	School	1	O/V/G	n.v.t.
	4	Studieadvies	Praktijk	P4	School	1	N/V/G	n.v.t.
	4	Portfolio leerjaar 1	Praktijk	P4	School	1	V/NV	n.v.t.

Opmerking bij ICT vaardigheden: Indien alle onderdelen met een score van 70% of hoger zijn afgerond, ontvangt de student een verklaring.

Toetsplan Leerjaar 2

Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	We- ging	Resul-taat	Herkansbaar?
SMGI	5	Installatie/service airco	Praktijk	n.t.b	School/BPV	1	Cijfer	Ja
	6	Bewerken Wavin easy fix	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	7	Zacht solderen	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	7	Theorietoets 4	Theorie	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	Gemiddelde Leerjaar 2							
SMGB	5	Deur afhangen en sluitbaar maken	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	6	Reparatietechnieken, ramen en deuren	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	7	Repareren van houtrot	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	Gemiddelde Leerjaar 2							
SMGE	5	Aarding en bliksembeveiliging	Theorie	n.b.t	School	1	Cijfer	Ja
	6	Huisinstallatie	Praktijk	n.b.t	School	1	Cijfer	Ja
	7	Project keuken bijkeuken	Praktijk	n.b.t	School	1	Cijfer	Ja
	7	Domotica/extra groep aansluiten	Praktijk	60min	School	1	Cijfer	Ja
	Gemiddelde periode 5 en 7							
REK	5	Toets 2D en 3D	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Toets omgaan kwant.info	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
K-Duurz	5	Duurzaam opdracht 1	Schriftelijk	P5	School	1	O/V/G	Ja
	6	Duurzaam opdracht 2	Schriftelijk	P6	School	1	O/V/G	Ja
	7	Duurzaam opdracht 3	Schriftelijk	P7	School	1	O/V/G	Ja
	Gemiddelde Leerjaar 2							
BPV	5,6,7 en 8	BPV opdracht	Praktijk	P5,6,7,8	BPV	1	B/NB	Ja
SLB	5	Voortgang	Praktijk	P1	School	1	O/V/G	n.v.t.
	6	Voortgang	Praktijk	P2	School	1	O/V/G	n.v.t.
	7	Voortgang	Praktijk	P2	School	1	O/V/G	n.v.t.
	8	Voortgang	Praktijk	P3	School	1	O/V/G	n.v.t.
	8	Portfolio leerjaar 2	Praktijk	P4	School	1	V/NV	n.v.t.

6. Studieadvies en overgangsadvies

6.1 Studieadvies

Per leerjaar krijg je 2x een studieadvies¹ (na periode 2 en na periode 4)². Het docententeam kijkt hierbij naar jouw **resultaten**, je **aanwezigheid**, je **inzet** en **beroepshouding** op school en in het leerbedrijf.

Positief Studieadvies (GROEN)

Als het gewoon goed gaat op school krijg je een positief studieadvies. De docenten vertrouwen erop dat je goed aan het werk bent om jouw diploma te kunnen halen.

Een positief studieadvies krijg je als...

- Het totaal van je beroepsgerichte vakken op school gemiddeld voldoende zijn
- Het totaal van je generieke vakken (de talen, rekenen, loopbaan en burgerschap) gemiddeld voldoende zijn
- Je aanwezigheid op school en stage voldoende is (ten minste 80% aanwezig)
- Je inzet en beroepshouding op school en/of stage goed zijn

Voorwaardelijk Studieadvies (GEEL)

Gaat het niet allemaal goed, dan kun je een waarschuwing krijgen. Er worden dan afspraken met je gemaakt om te verbeteren, omdat je anders het diploma mogelijk niet gaat halen. Waar nodig kun je ook extra ondersteuning krijgen, zoals bijvoorbeeld bijles of hulp bij het plannen van je schoolwerk.

Een voorwaardelijk studieadvies krijg je als één of meerdere van onderstaande punten van toepassing zijn:

- Als het totaal van je beroepsgerichte vakken op school gemiddeld onvoldoende zijn
- Als het totaal van je generieke vakken gemiddeld onvoldoende zijn
- Als je aanwezigheid op school en stage onvoldoende is (minder dan 80% aanwezig)
- Als je inzet en beroepshouding op school en/of stage onvoldoende zijn

Negatief Studieadvies (ROOD)

Lukt het na je voorwaardelijk studieadvies niet om te verbeteren, dan kan je uiteindelijk ook een bindend negatief studieadvies krijgen. De school kan dan besluiten dat je met de opleiding moet stoppen.

Een negatief studieadvies krijg je als één of meerdere van onderstaande punten van toepassing zijn:

- Als je al eerder een voorwaardelijk studieadvies hebt gekregen
- Als één of meerdere afspraken die met jou gemaakt zijn niet zijn nagekomen
- Als het resultaat van je beroepsgerichte *en/of* generieke vakken onvoldoende blijft³
- Als je aanwezigheid op school en stage onvoldoende blijft (<80%)
- Als je inzet en beroepshouding op school en/of stage onvoldoende blijft

Onderstaande aspecten worden meegenomen in de besluitvorming:

- Je voldoet aan één of meerdere van bovenstaande criteria.
- Je persoonlijke omstandigheden.
- Je bent besproken in het docententeam en het docententeam is gezamenlijk tot bovenstaande conclusie gekomen.
- Er zijn meerdere begeleidingsmomenten aangeboden.
- Je hebt ten minste 6 weken verbeteringstermijn gehad.

¹**LET OP!** Dit zijn richtlijnen. De school mag afwijken van deze richtlijnen indien er onderbouwing is.

²De school kan ten alle tijden ervoor kiezen om eerder een studieadvies te geven als daar aanleiding voor is.

³Bij de generieke vakken wordt er rekening mee gehouden of je op de streefniveau werkt of niet.

6.2 Overgangsnormen

De opleiding heeft bepaald wat de overgangsnormen zijn om door te kunnen stromen naar het volgende leerjaar. De overgangsnormen voor jouw opleiding staan hieronder beschreven.

Overgang leerjaar 1 naar leerjaar 2:

- **Beroepsvakken:**
 - Praktijk: Gemiddeld minimaal 6,0
 - Theorie: Gemiddeld minimaal 5,5

- **Overgangsnormen Generiek leerjaar 1 naar leerjaar:**
 - **Talen & Rekenen:** minimaal gemiddeld 5,5
 - **Nederlands 1F (indien van toepassing):** minimaal 4 van de 6 toetsen voldaan
 - **Burgerschap:** Blok BBL behaald
 - **Ondernemend Gedag:** Keuzedeel ondernemend gedrag voldaan

7. Diploma eisen en Examenprogramma

Op de volgende pagina's vind je alle informatie die je nodig hebt om je diploma te behalen. Je vindt hieronder eerst de diploma eisen en op de volgende pagina's het examenprogramma dat hierbij hoort.

7.1 Wettelijke eisen voor het MBO diploma

Om in aanmerking te komen voor het MBO diploma moet je voldoen aan alle 'kwalificatie-eisen.' Dit zijn wettelijke eisen.

Het gaat om de volgende onderdelen:

- Beroepsgerichte eisen: Een voldoende of goed per kerntaak. Voor sommige beroepen zijn er nog extra branche- of wettelijke vereisten.
- Generieke eisen taal & rekenen: Een oordeel per vaardigheid of domein, volgens de eisen die geldend zijn voor het betreffende cohort.
- Loopbaan en Burgerschap: voldoen aan de inspanningseisen van de opleiding.
- Beroepspraktijkvorming (BPV): met een voldoende afsluiten, het leerbedrijf beslist mee over de beoordeling.
- Keuzedelen: examen doen voor alle keuzedelen, het resultaat mag onvoldoende zijn. (NB: vanaf 1 augustus 2016)

7.2 Uitwerking wettelijke eisen voor diplomering in beslisregel voor dit examenplan

Maar wat betekenen die wettelijke eisen nu concreet voor jouw opleiding? Wanneer heb jij je diploma behaald?

Je vindt het antwoord op deze vraag in de tabel hieronder. Voor jouw opleiding op MBO Bonaire geldt dat je moet voldoen aan de volgende diplomeringseisen:

	Onderdeel	Beslisregel/bewijzen
1.	Beroepsgerichte eisen	<i>Alle twee de kerntaken zijn met een voldoende of goed afgerond (compensatie is niet mogelijk)</i>
2.	Generieke taal- en rekenvaardigheden*	<i>Voor Nederlands heb je de examens van de 5 deelvaardigheden afgelegd. Het streefniveau is 2F* Voor Rekenen heb je het examen (of de dealexamens) voor de 5 rekendomeinen op het streefniveau 2 afgelegd*</i>
3.	Loopbaan en Burgerschap	<i>Je hebt voldaan aan de (vier) inspanningseisen van de opleiding</i>
4.	Beroepspraktijkvorming (BPV)	<i>Alle gelopen (twee) stages tijdens je opleiding zijn afgesloten met 'behaald'</i>
5.	Keuzedelen	<i>Van elk gevolgd Keuzedeel heb je het examen afgelegd</i>

**Als bij de start van de niveau 2 opleiding blijkt dat het gevraagde generieke examenniveau voor Nederlands en/of Rekenen niet haalbaar zal zijn, komt de student in een leertraject. De examinering zal plaatsvinden in overeenstemming met het niveau van het leertraject. Deelname aan dit leertraject is verplicht.*

7.3 Examenplan: Overzicht examenonderdelen

Om te voldoen aan de diploma eisen doe je examens. Het examenprogramma van jouw opleiding vind je hieronder. Als de periode waarin een examen gepland staat wijzigt, ontvang je daarvan tijdig bericht.

7.3.1 Beroepsgerichte examenonderdelen

Examenplan Beroepsgerichte examenonderdelen										
Examen(s) en code	Examen vorm	Kerntaak	Exameninhoud - Werkprocessen - Vakkennis & vaardigheden	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat	Weging	Eind resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
25SMG2	Proeve	B1-K1	Woning Renovatie B1-K1-W1: Voorbereiden van opnamewerkzaamheden B1-K1-W2: Opnemen situatie ter plaatse	Periode 7/ 8	24 klokuren	School / BPV bedrijf	Onvoldoende / Voldoende / Goed*	Een of meer werkprocessen onvoldoende, dan kerntaak onvoldoende twee werkprocessen goed, dan kerntaak goed	Voldoende/ Goed	Voldoende
25SMG2	Proeve	B1-K2	B1-K2-W1: Voorbereiden van (onderhouds) werkzaamheden aan technische installatie, gebouwonderdelen en omgeving B1-K2-W2: Opsporen van elektrotechnische en werktuigkundige storingen en bouwkundige gebreken B1-K2-W3: Geschikt maken gebouw(onder) deel voor uit te voeren werk B1-K2-W4: Verrichten van preventief onderhoud aan elektrotechnische en werktuigkundige installatie B1-K2-W5: Verrichten van preventief onderhoud aan gebouwen, interieur en terrein B1-K2-W6: Verhelpen van elektrotechnische en werktuigkundige storingen B1-K2-W7: Verhelpen van bouwkundige gebreken B1-K2-W8: Verrichten van modificaties aan elektrotechnische en werktuigkundige installaties B1-K2-W9: Verrichten van modificaties aan gebouw, interieur en terrein B1-K2-W10: Afronden van (onderhouden) werkzaamheden aan technische installatie,	Periode 7/8	Zie boven	School / BPV bedrijf	Onvoldoende / Voldoende / Goed*	Een of meer werkprocessen onvoldoende, dan kerntaak onvoldoende. 6 of meer werkprocessen goed, dan kerntaak goed	Voldoende/ Goed	Voldoende

			gebouw (onder) delen en omgeving							
--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

*Voor het behalen van de kerntaak dienen alle werkprocessen minimaal met een 'voldoende' (5,5) te zijn afgesloten.

7.3.2 Examenonderdelen generieke eisen voor taal en rekenen

Examenplan Nederlands									
Naam Examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat + weging (1 decimaal)	Eind- resultaat (geheel cijfer)	Minimaal te behalen voor diplomering
Nederlands Lezen/Luisteren 2F	Centraal examen	Lezen & Luisteren	2F	Vanaf P9	90 minuten	MBO Bonaire	Cijfer 1x	cijfer 1x	1.0
Nederlands Schrijven 2F	Instellingsexamen	Schrijven	2F	Vanaf P9	90 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x		
Nederlands Spreken 2F	Instellingsexamen	Spreken	2F	Vanaf P9	10 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x		
Nederlands Gesprekken 2F	Instellingsexamen	Gesprekken voeren	2F	Vanaf P9	15 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x		

**Als bij de start van de niveau 2 opleiding blijkt dat het gevraagde generieke examenniveau voor Nederlands en/of Rekenen niet haalbaar zal zijn, komt de student in een leertraject. De examinering zal plaatsvinden in overeenstemming met het niveau van het leertraject. Deelname aan dit leertraject is verplicht. Indien de MBO niveau 2 student bij de taalniveautest lager scoort dan niveau 1F, dan krijgt deze student een ander programma uitgaande van een 1F streefniveau (zie de volgende tabel). De bovenstaande 2F-toetsen worden in dat geval niet afgenomen.*

Examenplan Nederlands -Versie MBO Nederlands 1F										
Naam	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat + weging (1 decimaal)		Eind-resultaat (geheel cijfer)	Minimaal te behalen voor diplomering
Nederlands Lezen 1F	Instellings-examen	Lezen	1F	Vanaf P5	50 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x	cijfer 1x	cijfer 1x	1,0
Nederlands Kijken-Luisteren 1F	Instellings-examen	Luisteren	1F	Vanaf P5	35 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x			
Nederlands Schrijven 1F	Instellings-examen	Schrijven	1F	Vanaf P5	60 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x	cijfer 1x		
Nederlands Spreken 1F	Instellings-examen	Spreken	1F	Vanaf P5	N.V.T.	MBO Bonaire	cijfer 1x			
Nederlands Gesprekken 1F	Instellings-examen	Gesprekken voeren	1F	Vanaf P5	N.V.T.	MBO Bonaire	cijfer 1x			

Examenplan Rekenen								
Naam Examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Eindresultaat (geheel cijfer)	Minimaal te behalen voor diplomering
Rekenen niveau 2	Instellingsexamen	-Grootheden en eenheden -De twee-en driedimensionale wereld -Verhoudingen herkennen en gebruiken -Procenten gebruiken -Omgaan met kwantitatieve informatie	MBO2	Vanaf P5	120 min	School	Cijfer	1,0

7.3.3 Onderdelen Loopbaan en Burgerschap

Examenplan Loopbaan en Burgerschap (Burgerschap is niet ingedeeld per dimensie, maar bij elk blok hoort een overkoepelend thema. Binnen elk thema komt meerdere dimensies aan bod)						
Code	Dimensies	Bewijsstuk	Periode	Plaats	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
25LPB	Eindgesprek Loopbaan 'De reflecterende beroepsbeoefenaar'	Bewijs eindgesprek Portfolio Zelfportret	PERIODE 8	School	Voldaan/ niet voldaan	Voldaan
25BUR	Blok BBL	Bewijs afronding blok BBL	LJ1	School	Voldaan/ niet voldaan	Voldaan

7.3.4 Beroepspraktijkvorming (bpv)

Examenplan Beroepspraktijkvorming						
bpv-onderdeel	Beschrijving van het bpv-onderdeel	Periode	Duur	Manier van beoordelen	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
BPV-1	Oriëntatie op de organisatie De focus van de BPV periodes kan verschillen, afhankelijk van het leerbedrijf Beroepshouding en verkenning van de werkprocessen B1-K2-W2, B1-K2-W3, B1-K2-W4, B1-K2-W5, B1-K2-W6, B1-K2-W7, B1-K2-W8, B1-K2-W9, B1-K1-W1, B1-K1-W2, B1-K2-W1&10	1,2,3,4	2 dagen per week 610 uur	De leermeester in samenwerking met de stagebegeleider en de docent beoordelen a.d.h.v. beoordelingslijsten	Behaald / Niet Behaald	Behaald
BPV-2	Werkprocessen in de praktijk De focus van de BPV periodes kan verschillen, afhankelijk van het leerbedrijf Beroepshouding en uitvoering van de werkprocessen B1-K2-W2, B1-K2-W3, B1-K2-W4, B1-K2-W5, B1-K2-W6, B1-K2-W7, B1-K2-W8, B1-K2-W9, B1-K1-W1, B1-K1-W2, B1-K2-W1&10	5,6,7,8	2 dagen per week 610 uur	De leermeester in samenwerking met de stagebegeleider en de docent beoordelen a.d.h.v. beoordelingslijsten	Behaald / Niet Behaald	Behaald

7.3.5 Keuzedelen

Examenplan Keuzedelen							
Code	Examenvorm	Exameninhoud / werkprocessen	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
K0211	Proeve	Ondernemend Gedrag (geschikt voor niveau 1 en 2) <i>D1-K1: Toont ondernemend gedrag voor innovatie in beroepsuitoefening en werkomgeving</i> - D1-K1-W1 Onderzoekt zichzelf, zijn (werk)omgeving en verbetermogelijkheden - D1-K1-W2 Signaleert mogelijkheden voor verandering en innovatie - D1-K1-W3 Neemt initiatieven in en voor zijn werk -	8	Examen opdracht & CGI 90 minuten	School / Extern	Onvoldoende / Voldoende / Goed	Onvoldoende
K0984	Schriftelijk / mondeling	Engels A1/A2 in het beroepsonderwijs <i>D1-K1: Past de Engelse taal in eenvoudige standaardsituaties</i> - Examen TOA luisteren A2 - Examen TOA lezen A2 - Examen TOA schrijven A1 - Examen TOA spreken A1 - Examen TOA gesprekken A1	Vanaf P5	meerdere examens	School	Onvoldoende / Voldoende / Goed	Onvoldoende
K0029	Schriftelijk	Duurzaamheid in het beroep B <i>D1-K1: Formuleert persoonlijke verbetermogelijkheden op het gebied van duurzaamheid</i> - D1-K1-W1: Onderzoek eigen gedrag. - D1-K1-W2: Benoemt verbetermogelijkheden v gedrag <i>D1-K2: Doet een onderzoek naar duurzaamheid in het bedrijf</i> - D1-K2-W1: Onderzoek duurzaamheid in het bedrijf	8	n.t.b.	School	Onvoldoende / Voldoende / Goed	Onvoldoende

		- D1-K2-W2: Rapporteert over duurzaamheid in het bedrijf -					
--	--	---	--	--	--	--	--

8. Belangrijke informatie over examens

8.1 Examenreglement

Iedere opleiding heeft regels voor het onderwijs en de examens. Het examenreglement van MBO Bonaire kun je vinden op de website. Daarin staat bijvoorbeeld hoe lang het duurt voordat je de uitslag van een examen krijgt, of wat je moet doen als je het niet eens bent met de uitslag. Ook regels over herkansingen, vrijstellingen of aangepaste examens vind je daar. De korte uitleg staat hieronder.

8.2 Herkansingen

Op het MBO Bonaire doe je op geplande momenten examen. Je hebt recht op één herkansing na het eerste examen. Als je ingeschreven staat als extraneus (een student die geen onderwijs volgt maar alleen examens doet) heb je geen recht op een herkansing na een examen.

Een extra herkansing aanvragen kan alleen als er sprake was van overmacht. Het aanvragen van een extra herkansing doe je bij de teamexamencommissie (TEC) van jouw opleiding.

8.3 Aangepaste examens

Het MBO Bonaire biedt studenten de mogelijkheid om op een aangepaste manier te examineren. Dit kan bijvoorbeeld als je dyslexie hebt. De TEC kan dan beslissen om een aanpassing te doen. Je kunt dan denken aan een examen met grotere letters of een verlenging van de examenduur. Voor alle aanpassingen geldt, dat de student deze aanvraagt bij de TEC.

8.4 Vrijstellingen

Ook voor het aanvragen van vrijstellingen kun je terecht bij de TEC. Je kunt een verzoek indienen als je bijvoorbeeld in een vorige MBO opleiding resultaten hebt gehaald die mee kunnen tellen voor je huidige opleiding. Bij het bepalen van vrijstellingen kijkt de TEC bijvoorbeeld of de resultaten echt overeenkomen met de eisen van de opleiding die je nu volgt. En hoe lang geleden je de eerdere resultaten hebt behaald en of die resultaten nu nog geldig zijn.